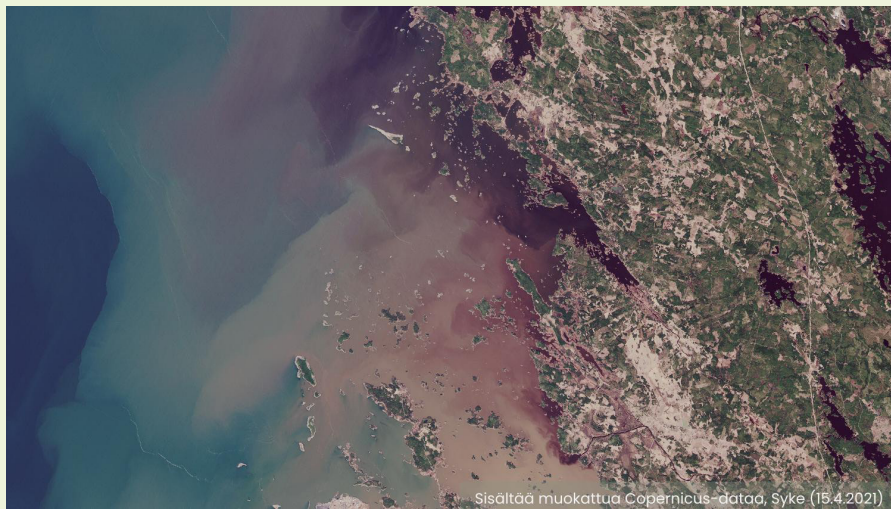

Metsätalouden sääntely ja rahoitusjärjestelmät saatettava **2000-luvulle**

Metsätalouden vaikutus vesistöihin on aiemmin luultua suurempi, ja ympäristöongelmat jäävät lopulta yhteiskunnan maksettaviksi. Tarvitaan vaikuttavia, koko metsäsektorin läpileikkaavia muutoksia tilanteen korjaamiseksi.

Sisältää muokattua Copernicus-dataa, Syke (15.4.2021)

Satelliittikuvaa havainnollistaa ongelmien laajuutta. Kuvassa rannikkovesiin kulkeutunutta sameanruskeaa kiintoainetta ja tummempaa orgaanista ainesta (humus).
Kuva: Copernicus-ohjelma, Syke 15.4.2021

TILANTEEN KORJAAMINEN VAATII:

Muutoksia vesilakiin ja sen tulkintaan

Muutoksia tuki- ja rahoitusjärjestelmään

Metsänsuojelurahaston perustamisen

Vesilaki sallii tarpeettomankin ojitukset. Samaan aikaan yhteiskunnan rahaa käytetään soiden ja purojen ennallistamiseen.

Suomi on metsäteollisuuden suurvalta, mutta alan kestävyyshaasteet haittaavat jo mainittamme. Ennätysellisen laajat metsäojitukset, tarpeettomat purojen perkaukset ja suositusten vastaiset rantametsähakkuut heikentävät vesistöjen tilaa. Ojitukset lisäävät kuivuutta ja tulvia uhaten metsien kykyä sopeutua sään ääri-ilmiöihin. Seurauksena sisävedet tummuvat, kala- ja vesilintukannat taantuvat, metsien kasvuolosuhteet heikkenevät ja tuholais- sekä tautiriski kasvaa. Ylikuivattamisen aiheuttama puuntuotannon väheneminen olisi iso haaste Suomen metsäteollisuudelle.

Uudet ja vanhat ojitukset sekä maanmuokkaus aiheuttavat myös kasvihuonekaasupäästöjä ilmakehään – sekä suoraan maaperästä että vesistöjen kautta. Maaperästä vesistöihin kulkeutuva hiili vaikuttaa myös Itämereen ja voi rehevissä merenlahdissa lisätä metaanipäästöjä.

Näihin haasteisiin vastaaminen on elinehto yritysten kilpailukyvyille kansainvälisten ympäristövelvoitteiden jatkuvasti tiukentuessa. Vesien ja Itämeren tilan parantaminen vaatii laajoja muutoksia, joilla estetään maaperän eroosiota ja pidetään hiili sekä ravinteet maaperässä. Samalla varmistetaan puuston kasvuedellytykset ja tuholaiskestävyys sekä hillitään ilmastonmuutosta. Kustannustehokkaita keinoja on jo olemassa.

Muutokset vesilakiin ja sen tulkintaan

1.

Päivitetään vesilakia ja sen tulkintaa niin, että viranomainen voi puuttua taloudellisesti kannattamattomiin ja tarpeettomiin ojituksiin sekä varmistaa vesien-suojelun. Näin voidaan ehkäistä ojituksia mm. paikoissa, joissa ne eivät ole metsänkasvun kannalta tarpeen tai ne ovat vältettävissä.

2.

Kirjataan lakiin minimitaso vesistöjen ja pienvesien suojavyöhykkeille (esim. 10m). Tietyin edellytyksin suojavyöhykkeen täyspuustoisuudesta voitaisiin poiketa suojavyöhykkeen ekologisten ominaispiirteiden vahvistamiseksi.

Muutokset tuki- ja rahoitusjärjestelmään

3.

Lopetetaan maanomistajille valmiiksi kannattavien toimenpiteiden tukeminen. Kohdennetaan tuet metsäsuunnitteluun ja toimenpiteisiin, joilla a) palautetaan talousmetsien vesitalous optimaaliseksi metsän kasvun sekä vesistö- ja ilmasto-päästöjen kannalta sekä b) tuetaan arvokkaiden elinympäristöjen säilyttämistä ja ennallistumista.

Metsänsuojelurahaston perustaminen

4.

Perustetaan rahasto korvaamaan maanomistajalle vesistöjen varsien ja muiden arvokkaiden luontokohteiden suojelu (esim. raakkupurot). Varat kerätään puuta käyttävältä teollisuudelta ja polttolaitoksilta sekä pysyvää metsäkatoa aiheuttavalta toiminnalta (mm. tuuli- ja aurinkovoima, siirtolinjat, rakentaminen).

Nykytoiminta vaikeuttaa vesistöjen virkistyskäyttöä, kuten kalastusta. Kuva: Esko Kivistö